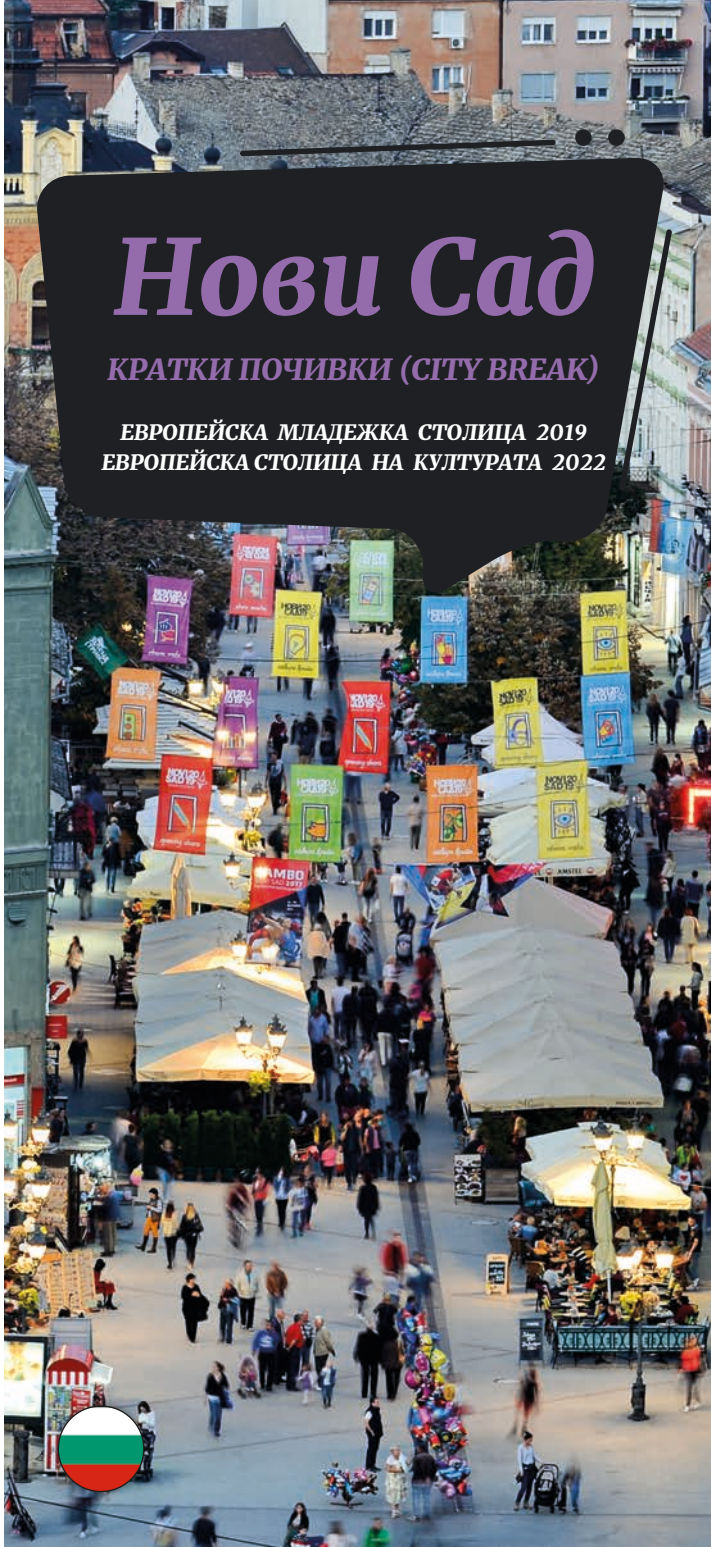

ПЪРВИ ДЕН

Старият градски център

Няма по-добър начин да се запознаете с ритъма на някой град от разглеждането на главния му площад и затова при планирането си за разглеждане на Нови Сад, трябва да започнете точно от „Площада на свободата“ (Trg slobode). На това място се организират важни фестивали и концерти.

По инициатива на Светозар Милетич, чийто паметник се намира на централния площад, през 1893 година е започнало строителството на монументална сграда на Площада на свободата – **Градската къща**, по проект на архитекта на Джердж Молнар, в която някога отдавна са се провеждали прочутите надалеч новосадски балове.

На Площада на свободата до Градската къща доминира **Римокатолическата църква на името на Мария**, която е изградена в неоготически стил, между 1893 и 1895 година. Църквата също така е дело на архитекта Молнар, която повечето новосаджаните с умиление наричат „катедрала“.

Дори и най-нетърпеливите хора, които се разхождат ще успеят да се радват на останалата част от разходката си из центъра на Нови Сад, която води през улица „Змай Йовина“ до мястото където тя се „влива“ в улица „Дунавска“. Точно на това място се намира **Двореца на владиката на Бачката епархия на Бачката Сръбска православна църква**, построена през 1741 година. Домът се граничи с **Църквата Свети Георги**, украсена с иконостас, който е изрисуван от един от най-известните художници в сръбската история – Пая Йованович. По протежение на улица „Дунавска“ са построени една до друга някои от най-старите сгди в Нови Сад: **Сградата При Белия лъв**, построена през първата половина на 18 век, както и **Градската библиотека**. На тази улица се намира и **Сбирката от чуждестранно изкуство**, но и множество магазини, ресторанти, сладкаринци, пасажии...

В самия край на тази улица ви очаква **„Дунавският парк“**, оазис от зеленина с много паметници, а според поверието един от тях е посветен на поета и художника Джура Якшич и изпълнява желанията ви в случай че му ги прошепнете на ухото. Срещу парка се намира **Войводинският музей** и **Музеят на съвременното изкуство на Войводина**.

Ако отделите още два – три часа можете да видите и да обиколите не само строгия център, а и широкия център, който се граничи с улиците „Златни греди“, „Милетичева“, „Гръчкошколска“, „Пашичева“ и „Площат Мария Трандафил“. Тук ще намерите **Сградата Платонеум**, седалище на новосадския клон на Сръбската академия на науката и изкуството, както и **Къщата при иконата** или родната къща на Мария Трандафил, най-голямата благотворителка между сърбите. Нейното име носи площада, който е наблизо, на който благодарение на нейните донорства е изградена сградата на **„Матица српска“**, най-старата и най-видна сръбска културна и научна институция. Наблизо се намира и **Николаевската църква**, най-старата православна църква построена през 1730 година, в която пред 1913 година са кръстени синовете на Милева Марич и Алберт Айнщайн. На самият край на „Милетичева улица“ се намира **Гръчкотолическата църква Св. Апостоли Петър и Павел**, една от ретките сгради които не са пострадали по време на бомбардирането на Нови Сад пред 1849 година.

Нови Сад е град на музеите и галериите. В самия градски център на Площада на галериите се намират представителни галерийни изложби от национално значение. Постоянната изложба **Галерията на матица сръбска** предлага на посетителите преглед на сръбското творчество от 18 и 19 век, **Спомен-сбирката от Павле Белянски** пази и излага най–значителни творби на сръбските и югославски творци, възникнали през Първата и Втората световна война. **Галерията с художествени картини - Подарък сбирка от Райко Мамулич** пази и представя творби от съвременното сръбско художествено творчество след Втората световна война. Във вечерните часова препоръчваме да се наслаждавате на оперните и балетни представления на **Сръбския народен театър**, както и на концертите на класическа музика в **Новосадската синагога**.

Петроварадинската крепост

Най-атрактивната туристическа зона на Нови Сад е **Петроварадинската крепост** – Гибралтар на река Дунав. Това е една от най-запазените фортификации в Европа и същевременно извънреден пример за европейска военна архитектура. Крепостта е построена между 1692 и 1780 година и обхваща повърхност от 112 хектара, има 10 порти, 12.000 пушкарници и 400 – ин топовски гнезда. Над крепостта доминира **Часовниковата кула**, защитен знак на Нови Сад, известен и като „пияният часовник“, тъй като голяма му стрелка показва часовете, а малката минутите. Днес

Петроварадинската крепост е място, което се облагородява от творческите ателиета, **Музеят на град Нови Сад**, **Галерията** и **Ателие 61**, **Планетариума**, ресторанти и кафенета. Тук се провежда един от най-значителните музикални фестивали в Европа - **EXIT**.

В подножието на Крепостта е бароковото **Градче** – част от Петроварадин, където особена ценност има **Римокатолическата църква Св.Юрай с манастира**, построен между 1701 и 1714 година. Наблизо се намират: **Белградската порта** (18 век), родна къща на австрийския генерал и хърватски бан Йосип Йелачич (1801-1859) и **Сръбската православна църква Св.Павел** (1922).

Препоръчваме ви да спрете и да се наслаждавате на изгледа от терасата на Горното плато на Крепостта или от някой от ресторантите или да пробвате специалитетите на кухнята на хотела **„Fortress Leopold I“**.

ВТОРИ ДЕН

Нови Сад на брега на реката

През лятната половина на годината, близо до Петроварадинската крепост на брега на реката и до центъра на града, перпоръчваме ви да откриете цялата красота на Града разположен на голямата река. Дунав е главна улица на Нови Сад, който се спуска до реката не само със своите най-стари улици и забележителни сгради, а и с новите си градски квартали, местата за разходки, плажове, чарди и вилни селища.

Тук се намира и **Щранд (Štrand)**, според мнението на мнозина най-хубавият плаж на Дунав, а несъмнено най-популярния градски плаж, който съществува повече от един век, където през лятото се провеждат многобройни спортин състезания, концерти, фестивали...

Мнозина новосаджани имат и вили на близкия **Рибарски остров** и **Каменяра**, с многобройни чарди и ресторанти, откъдето може да се впуснете в спокойна плаване по Дунав или да обикаляте неговите ръкави, речни острови и мочурища търсейки чапли, полски врани или други ретки птици, които живеят само по тези места.

На лявата страна на Дунав се намира град **Сремска Каменица**, част е от Нови Сад, който се намира на склоновете на на Фрушка

гора. В центъра му се намират **Сръбската православна църква Рождение Богородично** и **Змейевия музей**, съответно къщата в която известно време е живял Йован Йованович Змай. Особено са атрактивни **Каменичкият парк** и **Дворецът Марцибани – Карачони**, който се намира в този парк.

Събития и нощен живот

В нови Сад се организират повече от 200 фестивала всяка година, от които най-известен е **EXIT**. Този музикален фестивал, който е основан през 2000 година, се гледа от публика от над 90 държави в света, два пъти му е присъдена титлата за най-добър европейски фестивал на годината. Все пак, Нови Сад който през **2021 година ще бъде Европейска столица на културата, а 2019 година Европейска младежка столица** има и множество други събития, при това провеждащи се през цялата година.

Любителите на класическата музика могат да се наслаждават на **Новосадските музикални тържества (NOMUS)**. Също така в края на всяко лято от 2000 година насам се организира **Фестивал на уличните музиканти**, който на улиците на града довежда популярни, но и все още неизвестни музиканти от цял свят.

Нови Сад има и дълга театрална традиция, а фестивалите с най-дълга последователност са **Стерийно позорие** и Международният фестивал на алтернативния и нов театър - **INFANT**. Не са забравени нито най-младите, за които всяка година се организират многобройни интересни културно-забавни програми, а най-известната е **„Змайевите детски игри“**.

В Нови Сад не трябва да чакате някаква особена възможност или събитие за да прекарате добре – всеки ден можете да си прекарвате чудесно в някое от неговите многобройни кафенета, клубове, дискотеки, ресторантчета, пивници, заведения върху салове на Дунава ... а след такова „загряване“ тръгнете към сърцето на нощния живот в Нови Сад, към **улица „Лазе Телечки“** и остатъка от вечерта приспособете към сбтвеното си разположение и музикален вкус или пък на някое от заведенията на вода (саловете) на **Рибарац**.

Проучвайте нощната карта на Нови Сад постепенно и от „първа ръка“, тъй като тя непрекъснато се променя и допълва от сезон на сезон.

Издател: ТУРИСТИЧЕСКА ОРГАНИЗАЦИЯ за Град Нови Сад За издателя: Бранислав Кнежевић Текст: Гордана Стојаковић, Сташа Росић В изработването на публикацията са участвали: Славица Лончар, Немања Димић и Данијела Милидраговић Езиков редактор, коректор: Lingua Novi Sad Дизайн и предварителна печатарска подготовка: Graphic Solutions Снимки: Драган Куручић, Александар Милутиновић, Дејан Кнежевић, EXIT-flickr, Бојан Хохнец Печатница: Futura Тираж: 3.000 екземпляра ISBN 978-86-80962-54-2 Нови Сад, 2018.
CIP- Каталогизација у публикацији Библиотека Матице српске, Нови Сад 338.48(497.113 Novi Sad)(036) ISBN 978-86-80962-54-2 COBISS.SR-ID 326681607

Нови Сад – турове/ екскурзии

- 1** **Нави Сад от еврейски ъгъл**
Продължителност: 65-70 мин. Език: английски/сръбски.
Начална позиция: „Площада на свободата“ – пред Градската къща
- 2** **Нови Сад от женския ъгъл**
Продължителност: 70 мин. Език: английски/сръбски..
Начална позиция: „Площада на свободата“ – пред Градската къща
- 3** **Нови Сад понесете със себе си**
Продължителност: 65-70 мин. Език: английски/сръбски.
Начална позиция: „Площада на свободата“ – пред Градската къща
- 4** **Петроварадинската крепост**
Продължителност: 65-70 мин. Език: английски/сръбски.
Начална позиция: „Площад на Владика Николай“ – Петроварадин

Резервации на
www.novisad.travel

НОВИ САД РАЗКАЗ апликация

Вашият личен водач през
забележителностите на Нови Сад.

Пазаруване и гастрономство

В Нови Сад свободното си време можете да използватеи за пазаруване при това на съвсем достъпни цени в няколко от големите търговски центрове – от **„Нови Базар“** и **„Парижки магазин“** до **„Меркатор“** и търговския център **„Биг“**. Ако все пак повече харесвате да пазарувате под открито небе, тайнствената мрежа от магазинчета и магазинчета за сувенири, които свързват улиците Пашичева, Змай Йовина и Дунавска, ще ви въодушевят.

Когато след дългата разходка изгладнеете, следва вискателната задача да си изберете място за обяд или за вечеря. За местните специалитети са изпяти много песни при това с основание. В случай, че имате намерение да останете в строгия център на Нови Сад и пробвате най-хубавите местни специалитети, няма да збъркате ако посетите някой от многобройните ресторанти и изпробвате някои от техните специалитети.

През последните години все повече са застъпени различни интернационални кухни. Заедно с италианската, която е станала във всички части на света почти домашна, можете да се наслаждавате и на отличната китайска храна, на френската кухня, както и на прекрасните рибни/ средиземноморски ресторанти или в специализираните ресторанти за вегани и вегетарианци.

Истинските хедонисти, заедно с фойерверките, могат тук да получат и неповториа обстановка характерна за тази част на Европа при това в чардите, единствени ресторантски обекти по протежение на Дунав или в някой от многобройните чифлици близо до Нови Сад.

ТРЕТИ ДЕН - Фрушка гора

Фрушкогорското пространство е сбир от извънредни красоти. Фрушкогорската флора, фауна, пейзажи, термални извори – бани, езера, представляват основа за туризъм със специални интереси (пешеходство, цикротуризъм, наблюдаване на ретки растителни видове и птици, риболов, лов), но и за спортни и екскурзионни

Петроварадинска крепост

Петроварадинска крепост

Петроварадинска крепост

Петроварадинска крепост

Петроварадинска крепост

Петроварадинска крепост

Петроварадинска крепост

Ако към Фрушка гора тръгнете по пътя, който води през Петроварадин и Текия, ще стигнете до екуменското свято място където доминира **Римокатолическата църква Снежната Госпа** (1881) изградена в памет на Петроварадинската битка (1716) и победата на християнската войска над Османлиите.

Следващата спирка по този път е **Сремски Карловци**, бароково градче много важно за историята на сърбите, тъй като в него е било седалището на Карловачката митрополия и патриаркия. Тук е основано **Богословието**, второто такова в православния свят, както и **Карловачката гимназия** – първата гимназия у сърбите. Градчето красят паметниците на културата и институциите възникнали предимно през 18 и 19 век: **Патриаршеският дворец**, **Карловачката гимназия**, **Саборната църква**, **Капелата на мира** – изградена на мястото където е подписан Карловачкият мир през 1966 година, **Богословският семинар** – интернат за ученици на Богословието, **Чешмата „Четири льва“**, изградена в чест на завършването на първият водопровод.

Сремски Карловци имат дълга традиция при отглеждането на лозя, а на Фрушка гора гора известни винарски центрове са още **Ириг**, **Банощор** и **Шид**. Вероятно незнаете, че първата лоза на Фрушка гора е засадил римският император Марк Аурелий още през III век! Императорът очевидно е знаел какво прави, тъй като тази местност по състава на почвата и климата, който тук владее е извънредно благоприятна за отглеждането на качествено грозде. Благодарение на него, лозарството в тази област е между най-старите в Европа, така че фрушкогорските вина от далечни времена привличат хората с изтънчен вкус. Известни са сортовете: ризлинг, франковка, мерло, гаме, вранац, португизер, аусбрух... както и бермет, автентично десертно вино. Това питие се прави изключително от грозде от лозята, които се отглеждат на склоновете на Фрушка гора, което е облагородено с 24 до 26 вида ароматични билки, а преданието

говори, че е било предлагано на гостите на прочутия кораб „Титаник“.

Излет на островната планина

И така, ако не се изгубите сред вкусовете и миризмите на божествените вина (и съпровождащите ги менюта) в прекрасните винени изби, можете да използвате деня и за излет до Фрушка Гора. Тази планина предлага одлични условия за екскурзиянтите, а и за овладяване на нейните трим-пътеки, макар че не е необходимо да бъдете непременно в топ-форма , необходимо е да имате покрай себе си някой от опитните водачи, които могат да ви покажат всичките прелести на Фрушка Гора. Неделната организирана планинска програма води любителите пешеходци до местата за излет като например: **Стражилово**, **Глица**, **Поповица**, **Иришки венац**, **ТВ-кулата**, **Змейевац**, **Бранковац**, **Андревле**, **Осовле**, **Лежимир**, **Летенка** и **Тестера**. Заедно с това можете да посетитет и някои от многобройните езера.

Планината, която е висока само 539 метра е известна и **като „Сръбски Атос“** или **„Сръбска Света гора“**, тъй като там се намират дори **16 манастири**: Крушедол, Гргетег, Старо и Ново Хопово, Врдник, Язак, Велика Ремета, Мала Ремета, Беочин, Раковац, Джипша, Привина Глава, Кувеждин, Петковица, Бешеново и Шишатовац

Ако се изморите от ходенето, подслон и почивка можете да намерите в баните **Врдник** и **Сланкамен**, които заедно с терапевтичната програма предлагат и приятна анти-стресова програма, а през летните месеци можете да се наслаждавате и на лековитата им вода в техните открити басейни.

Най-добър сувенир, заедно с някое от фрушкогорските вина, които можете да вземете със себе си е защитеният продукт на Фрушка гора – Липовият мед, който за разлика от всички останали в света, съдържа 60 процента зрънца от цветния прашец на липите. Самото място и климатичните условия, където растат фрушкогорските липи

Петроварадинска крепост

допълнително допринасят за фантастичния му вкус.

В прекрасната войводинска равнина...

Ако тръгнете по стария суботички път, след десетина километра приятно каране ще стигнете до **Чен**, старо бачко село днес известно като **селище на салашите**, традиционните войводински чифлици, които пазят духа на миналите времена, на домашната храна и конете , които галорипат по тази равнина. В обстановката характерна за бачките селски домакинства, в прохладата на овощните градини, заедно с традиционната храна и доброто вино, можете поне за малко да забавите времето и да се наслаждавате. На ваше разположение са ви „Салашката градина“/ „Салаш 137“ – (ресторант с преспиване от 3*), с предварителна резервация е,„Паин салаш“ (ресторант), „Бркин салаш“ (храна и преспиване 4*), „Митин салаш“ (ресторан и преспиване 2*), Конният център за спортуване, рехабилитация, почивка и образование „На седлото“ Салаш 341 и Едукативния къмпинг Ченей ШОСО Милан Петрович. Тук се намират и „Авто къмпинга Ферма 47“ и Ресторант с приспиване „Булац“

Ченей е запазил славата на Нови Сад като някогашен център на югославската авиация, тъй като в него е преживяло и останало и до ден днешен летище , които се намират в тези краища. **Летището „Чен“** е домакин на аеро-клуба „Нови Сад“, където се провежда Европейската купа за параглайдинг.

„На хубавия син Дунав“

Може би незнаете, че Йохан Щраус- Младши е дапочнал кариерата си точно в Нови Сад? Той точно тук е имал първият си голям концерт през 1847 година, инспириран от красотата на града е написал композицията „Спомени от Нови Сад“. Обаче неговото много по-известно дело **„На хубавият син Дунав“** според легендата е възникнало малко по-надалече, при това във **Футог**, където е бил гостенин на прочутия граф Котек. **Семейството на граф Котек** е оставило дълбака следа в историята на това място, а тяхното

Петроварадинска крепост

донорство е помогнало за изграждането на **Римокатолическата църква „Сърцето на Исус“** в която се намира третия по големина орган по тези места. Във Футог е и **Сръбската православна Църква на Светите Врачари Кузва и Дамян**, изградена през 1776 година.

Но заедно със синината на реката и интересната история, Футог може да предложи и един единствен специалитет в за който много се е писало още по времето на турците-легендарното **футошко зеле**. На него е посветена Футошката зелеяда, празник за този защитен подукт на Войводина, където през 2008 година футожани победиха Гинесовия рекорд при правенето на най-голямото яздене от зеле, като направиха повече от 6.556 сърми.

Специалитетите от това автентично зеле, можете да изпробване в **СУР Гостилницата „Сал-Дунавац“ и „Синият Дунав“**.

Недалеч от Футог се намира Бегеч, което надабеч се прочу **поради бегечкият морков**, продукт поид географското му разположение.

Бегеч се граничи с паметника на природата Бегечката яма , важно място където се размножават птиците- гнездариици. Тук се намират и риболовни терени, плажове, вилни селища и ресторанти.

Тук можете да обядвате на някой от чардите: „Чарда при Браша“, „Чарда при ямата“ или да се изпробва атмосферата на автентичните селски домакинства по тези краища като „Цвеиният Салаш“. На този чифлик заедно с домашната храна имате на разположение и преспиване от 3 звездички, като предварително се резервира).

Ковил, Будисава и Кач.

Ковил е старо бачко селище, което се намира в покрайнините надалеч Ковилско-петроварадинското мочурище. За първи път се споменава през 13 век. Селището има две църкви и манастир. **Сръбският православен манастир Ковил** с църквата посветена на на Св.арахангелите Михаил и Гаврил според преданието е основал Св.Сава. В Ковил се намират и две сръбски православни църкви от

Петроварадинска крепост

19 век. **Сръбската православна църква Възнесение Господне и Църквата Св.апостол Тома**, както и **родната къща на Лаза Костич**, прочут сръбски писател, поет и преводач.

Селището е в края на **Ковилско-петроварадинското мочурище**. Това е специален резерват на природата, който се простира на 4.840 хектара. Просторното мочурище е формирано от старите речни ръкави на Дунав. Тук мястото за размножаване на многобройни птици регистрирано като ИБА- територия. Мястото **Аркан** е известно като риболовен терен.

Църкелите са най-известните птици по тези краища, а на почти всеки стълб може да се види по едно тяхно гнездо.

Автентичната бачка архитектура и начина на живот можете да изпробвате в най-младото и най-старо селище на Шайкашсиа регион - **Будисава** и **Кач**.

Будисава е крайградско селище на Нови Сад, като в центъра му доминира **Римокатолическата църква Велика Госпа** построена е в неоготически стил през 1908 година с кула висока 45 метра. Близо до църквата се намира и **Етно къщата** възникнала след голямата залагане на господин Тибор Миланович. Тук се намира и музейната сбирка, която показва как са били направени и уредени повечето от къщите на населението на Будисава през 19 и 20 век. В двора е колекцията от селскостопански инструменти, уреди с които са си служили за обработката на земята, тук е стар кладенец, но и серия от фотографии които показват обществения живот на населението между двете световни войни.

Кач е отдалечен от Нови Сад на 8 км. В центъра на селикето се намира **Сръбската православна църква Св. Никола** изградена между 1840 и 1844 година , а на входа в селото (по посока на Будисава) се намира новосадския манастир - **Сръбска православна църква посветена на Възкресение Христово**. За любителите на риболова е уреден и риболовен терен – **Черни вир**.

Петроварадинска крепост